2024/1713

14.6.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/1713

od 13. lipnja 2024.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove vojnom opremom namijenjenom za primjenu smrtonosne sile

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se osobito upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Globalnom strategijom za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije iz 2016. utvrđeni su ciljevi jačanja sigurnosti i obrane, ulaganja u otpornost država i društava istočno od Unije, razvoja integriranog pristupa sukobima i krizama, promicanja i podupiranja regionalnih poredaka koji se temelje na suradnji te jačanja globalnog upravljanja koje se temelji na međunarodnom pravu, uključujući međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo.

(3) Unija je 21. ožujka 2022. odobrila Strateški kompas kako bi postala snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti, među ostalim povećanom upotrebom Instrumenta za potporu obrambenim sposobnostima partnerâ.

(4) Unija je predana bliskom odnosu s Republikom Moldovom na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane ([2]) („Sporazum o pridruživanju”), uključujući detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine, kojim odnosom se podupire snažna, neovisna i prosperitetna Republika Moldova, te je predana promicanju političkog pridruživanja i gospodarske integracije uz snažno podupiranje suverenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Moldove unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Na temelju članka 5. Sporazuma o pridruživanju Unija i Republika Moldova jačaju dijalog i suradnju te promiču postupno približavanje u području vanjske i sigurnosne politike, uključujući zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP), te posebno razmatraju pitanja sprečavanja sukoba, mirnog rješavanja sukoba i upravljanja krizama, regionalne stabilnosti, razoružavanja, neširenja oružja, kontrole oružja i kontrole izvoza oružja.

(5) Unija prepoznaje važan doprinos Republike Moldove ZSOP-u Unije.

(6) Ova Odluka temelji se na odlukama Vijeća (ZVSP) 2021/2136 ([3]), (ZVSP) 2022/1093 ([4]), (ZVSP) 2023/921 ([5]) i (ZVSP) 2024/1049 ([6]) u pogledu kontinuirane predanosti Unije potpori usmjerenoj na jačanje kapaciteta oružanih snaga Republike Moldove u područjima prioritetnih potreba.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14.).
([2]) SL L 260, 30.8.2014., str. 4.
([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2136 od 2. prosinca 2021. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L 432, 3.12.2021., str. 63.).
([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/1093 od 30. lipnja 2022. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L 176, 1.7.2022., str. 22.).
([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/921 od 4. svibnja 2023. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L 119, 5.5.2023., str. 173.).
([6]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/1049 od 4. travnja 2024. o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Republike Moldove (SL L, 2024/1049, 5.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj).

(7) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 5. veljače 2024. zaprimio je zahtjev Republike Moldove da Unija pruži pomoć oružanim snagama Republike Moldove u nabavi ključne opreme za jačanje kapaciteta njihovih jedinica za mobilnost, elektroničko ratovanje i logistiku.

(8) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, osobito uzimajući u obzir usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP [7], te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

(9) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Republike Moldove („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi mjere pomoći su sljedeći:

(a) doprinijeti jačanju kapaciteta oružanih snaga Republike Moldove radi jačanja nacionalne sigurnosti, stabilnosti i otpornosti u obrambenom sektoru, u skladu s općom politikom Unije u vezi s Republikom Moldovom;

(b) nadovezujući se na prethodnu potporu iz Instrumenta, oružanim snagama Republike Moldove omogućiti unapređenje operativne učinkovitosti, ubrzanje poštovanja standardâ Unije i interoperabilnosti, a time i bolju zaštitu civila u kriznim i izvanrednim situacijama;

(c) ojačati kapacitete Republike Moldove u pogledu njezina sudjelovanja u Unijinim vojnim misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financira se oprema za zračnu obranu kratkog dometa namijenjena za primjenu smrtonosne sile.

Mjerom pomoći također se financiraju povezani materijali i usluge, uključujući tehničko osposobljavanje, prema potrebi.

4. Mjera pomoći traje 42 mjeseca od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 9 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

[7] Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje da osigura:

(a) usklađenost jedinica oružanih snaga Republike Moldove koje primaju potporu u okviru mjere pomoći s relevantnim međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurale njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se na kraju njezina vijeka trajanja imovina pružena u okviru mjere pomoći neće izgubiti niti bez suglasnosti Odbora za Instrument osnovanog Odlukom (ZVSP) 2021/509 prenijeti na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u dotičnim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći za slučaj da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta te u skladu s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provodi Estonski centar za ulaganja u obranu.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje koristi kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica oružanih snaga Republike Moldove koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu potvrde Instrumenta o isporuci moraju potpisati snage krajnjeg korisnika prilikom prijenosa vlasništva;

(b) izvješćivanje o popisu, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o inventaru predmeta koji su određeni sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev mora omogućiti pristup Visokom predstavniku i revizorima Instrumenta kako bi se provele kontrole na licu mjesta i revizije u okviru Instrumenta.

3. Visoki predstavnik po završetku mjere pomoći provodi završnu evaluaciju kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarivanju ciljeva utvrđenih u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourgu 13. lipnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednica

N. DE MOOR